

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus
Tractatus de Prædestinatione, de Trinitate, de Angelis, & de homine

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. II. Statuitur secunda conclusio,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77146](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77146)

ARTICULUS V.

An Deus det omnibus reprobis media ad salutem sufficientia?

§. I.

Referuntur sententia, & prima conclusio statuitur.

Hanc questionem hic inserimus, tum quia de illa hic tractant omnes ferè Theologi, tam domestici, quam extranei: tum etiam, quia eius resolutio necessaria est ad omnes reprobationis effectus perfectè intelligendos.

Tres autem circa illam reperio Authorum sententias. Prima docet omnibus reprobis dari à Deo media ad salutem sufficientia. Ita Suarez libro de providentia circa reprobos cap. 1. & sequentibus, & alii Recentiores communiter.

Secunda distinguit inter adultos & parvulos, & asserit illis media sufficientia ad salutem conferri, se his autem istis. Hanc tenet Vazquez hic disp. 96. & 97. asserens illam docere omnes Theologos alicujus notæ.

Tertia verò non omnibus reprobis, etiam adultis, media ad salutem sufficientia conferri, sed quosdam adultos & parvulos in pœnam peccati mortalis, actualis, vel originalis, illis privari existimat. Hanc docent Bannez hic art. 3. dub. 3. ZumeL art. 4. concl. 7. Gonzalez disp. 77. sect. 3. Joannes à S. Thoma disp. 10. art. 3. Alvarez de auxiliis disp. 112. concl. 3. Aravius 3. p. quaest. 86. & eruditus Episcopus Oxoniensis, in manuscriptis Tractatibus de reprobatione, dubio 2. eamque probabiliorē reputatione Ledesina quaest. unica de auxiliis art. 16. dicto 4.

Ex extraneis verò illam tenent Abulensis in cap. 4. Exodi quaest. 12. & in 2. cap. Deuteron. quaest. 10. Gregorius Arimaniensis in 1. dist. 46. quaest. unica post medium. Adrianus quaest. 3. de pœnit. Henricus quodlib. 8. quaest. 5. Rossensis in refutatione art. 36. Lutheri. Michael Medina lib. 3. de recta fide in Deum. Villegas 1. p. contr. 1. 6. cap. 2. & 3. Denique Ruardus Taper, licet asserat oppositam sententiam videri magis piam, hanc tamen putat esse doctrinam Patrum magis conformem; ipseque Vazquez 1. p. disp. 97. cap. 3. agnoscit eam esse apertè sententiam Augustini, cujus autoritate nollit suam sententiam confirmare. Et cum pro se quadam

Prosperi & Fulgentii testimonia protulisset, fatetur tamen sibi esse suspecta, quod diligentissimi & exactissimi Augustini Discipuli sint, & oppositam videntur sequi sententiam, ut ex testimonio superiori capite in prima classe relatis constat. Et quod annotatione singulari dignissimum est, cum loca quæ in illo capite asserit ex duobus illis SS. Patribus, nihil aliud contineant, quàm quod ex primis definitio Tridentini sess. 6. cap. 11. nimirum quod Deus sua gratia justificatos non deserit, nisi ab eis deseratur: Si ea illi suspecta sint, debet consequenter Tridentini definitio illi reddi suspecta. Subiit idem Author in fine ejusdem capitis, quod temere affirmabimus, auxilium sufficiens alicui denegari. Atque (inquit) ab Augustino, & aliis qui id docuerunt, petere possumus, videntur hujus voluntatis Dei certiores fuerint effecti? Loca enim Scriptura, si qua sunt qua priori sententia favere videantur, cap. 6.

A facile declarabimus. Quamvis verò Vazquez Scripturæ sensum Augustino certius vel profundius penetraverit? Vel sola hujus S. Patris autoritas, magis nobis sufficere non valeat, quàm quacumque ratiuncula Vazquez? qui etiam 1. 2. disp. 193. cap. 4. num. 39. sibi etiam conformis, hanc eandem sententiam, omnibus auxilia sufficientia dari negantem, profiteretur esse Augustini & Discipulorum ejus doctrinam. *Mihi verò (inquit) in hac parte non probatur doctrina Beati Augustini, sed existimo esse aliter philosophandum.* Sed quomodocumque philosophetur Vazquez, pro resolutione hujus gravissimæ difficultatis,

Notandum est cum Banne, Alvare, ZumeL, & aliis Thomistis citatis, quòd quando quaritur, an Deus det omnibus reprobis media seu auxilia sufficientia, Verbum *Dare* potest accipi dupliciter. Primò ut est correlativum ad recipere, & quatenus denotat intrinsecam receptionem & applicationem divinorum auxiliorum. Secundo modo sumitur, prout significat idem quòd preparare & offerre in communi, seu paratum esse, quantum est ex parte sua, illa conferre.

Dico ergo primò: Si *ly Dare* sumatur, prout significat idem quòd preparare seu offerre in communi, Deus omnibus reprobis tam parvulis quàm adultis dat media seu auxilia ad salutem sufficientia.

Probatur breviter: Deus habet voluntatem antecedentem de salute omnium hominum, quæ non solum est voluntas signi, sed etiam beneplaciti, ut Tractatu præcedenti ostensum est: Atqui proprius hujus voluntatis effectus est preparare media seu auxilia ad salutem sufficientia, ut ibidem declaravimus; Ergo Deus omnibus hominibus dat auxilia ad salutem sufficientia, si *ly Dare* accipiat, prout significat idem quòd preparare, seu offerre in communi.

Præterea, ut ibidem contra Jansenium ostendimus, Christus pro omnibus mortuus est: At passio Christi pro omnibus oblata, causa est sufficientis salutis omnium, & veluti generalis quædam apotheca, continens omnia media, seu remedia ad salutem necessaria, & fons ille de quo dicitur Zachar. 13. *In illa die erit fons patens domus David, & habitantibus Hierusalem, in ablutionem peccatoris & menstruatæ:* Ergo idem quòd prius.

§. II.

Statuitur secunda conclusio.

Dico secundò: Si *ly dare* sumatur, prout est correlativum ad recipere, & prout significat ipsam intrinsecam receptionem auxiliorum, Deus non dat omnibus reprobis media seu auxilia ad salutem sufficientia, sed plures illis privantur in pœnam peccati mortalis, actualis, vel originalis. Ita docent Thomistæ supra citati.

Probatur primò ex Augustino de corrept. & gratia cap. 11. ubi ait: *Si hoc adjutorium vel Angelo vel homini, quamprimum facti sunt, desisset, quoniam non aliis natura facta erat, ut sine divino adjutorio manere posset, si vellet, non unquam sua culpa cecidissent.* Adjutorium quippe desisset, sine quo manere non possent. Nunc autem quibus deest tale adjutorium, jam pena peccati est. Ubi Augustinum loqui de adjutorio gratiæ sufficientis, fatetur Vazquez 1. p. disp. 97. cap. 2. Et patet primò, quia loquitur de adjutorio sine quo, ut patet ex verbis immediate præcedentibus; adjutorium autem sine quo, apud

apud Augustinum, est auxilium sufficiens: sicut ad adiutorium quo, est auxilium efficax. Secundò, quia loquitur de gratia, quã deficientem non imputatur ad culpam defectus operationis, quod solum verificatur de gratia sufficiente: alias homo nunquam peccaret, cum semper quando non operatur, instante præcepto, ei auxilium efficax denegetur: Ergo sentit Augustinus, aliquando homini negari auxilium sufficiens, in pœnam peccati, saltem originalis.

162 Idem docet S. Thomas fidelissimus ejus discipulus. Nam 2. 2. quæst. 2. art. 5. ad 1. loquens de auxilio gratiæ, quo fit ut actus sit in nostra potestate, & sine quo modo non potest credere, sperare, & diligere (quod utique sufficiens est, ut patet) ait, tale *Auxilium quibuscumque datur, misericorditer datur: quibus autem non datur, ex justitia non datur, in pœnam præcedentis peccati, saltem originalis, ut dicit Augustinus in libro de corrept. & gratia.* Quibus verbis ex Augustino cap. 5. & 6. de corrept. & gratia collectis, ut ibidem notatur in margine, S. Doctor totam Jansenij & Molinæ doctrinam funditus evertit: docet enim in primis auxilium sufficiens (de quo ibi loquitur, ut ostendimus) dari aliquibus in statu naturæ lapsæ (ut patet ex illis verbis: *Quibus autem datur &c.*) quod negat Jansenius, qui nullum auxilium sufficiens ab efficaci distinctum, in statu naturæ lapsæ agnoscit. Secundò asserit illud non dari omnibus, sed aliquibus in pœnam peccati, saltem originalis, denegari, ut colligitur ex verbis sequentibus: *Quibus autem non datur, ex justitia non datur &c.* Et sic corrumpit doctrinam Molinæ, Suarez, & aliorum Recentiorum, qui admittunt in statu naturæ lapsæ aliquod auxilium sufficiens omnibus commune, & omnibus generaliter concessum.

163 Probatur secundò ex eodem Augustino Epist. 107. ad Vitalem, ubi inter duodecim præcipua fidei dogmata quæ recenset, hæc tria tanquam certa fide tenenda statuit contra Pelagianos. *Scimus gratiam Dei non omnibus hominibus dari. Scimus eis quibus datur, misericordiam Dei gratuita dari. Scimus eis quibus non datur, iusto Dei iudicio non dari.* Idem docet Fulgentius libro 1. de verit. prædestin. & gratiæ cap. 15. ubi ait: *Gratiam Dei non omnibus hominibus generaliter dari, gratuitum quippe donum Dei est gratia.*

164 Probatur tertio conclusio ex Augustino serm. 111. de verbis Apostoli cap. 4. ubi dicit: *Communis est omnibus natura, non gratia.* Idem docet S. Thomas de verit. quæst. 24. art. 15. his verbis: *In nullo inveniuntur omnes homines convenire, nisi in aliquo naturali.* At hæc essent falsa, si in statu naturæ lapsæ daretur aliquod auxilium sufficiens omnibus commune; nam omnes homines convenirent non solum in aliquo naturali, sed etiam in aliquo gratuito & supernaturali; & omnibus communis esset talis gratia, sicut & natura, ut patet: Ergo juxta utrumque S. Doctorem, non datur in statu naturæ lapsæ aliquod auxilium sufficiens, omnibus commune, & omnibus generaliter concessum.

165 Hæc testimonia adeò aperta sunt, & ita clarè ostendunt non dari gratiam illam sufficientem omnibus communem, & omnibus generaliter concessam, quam Recentiores admittunt, ut Vazquez 1. p. disp. 97. cap. 2. ingenuè fateatur, quòd Augustinus ejusque discipuli, omnium clarissimè id tradiderunt. Unde cap. 6. subdit: *Quocirca ego non dubitarem, Augustinum, ejusque Discipulos, Pro-*

perum & Fulgentium, illius fuisse sententia. Et ad disp. 193. cap. 4. num. 37. sic habet in margine: *Augustinus concedit lapsum hominem interdum destitutum auxilio sufficiente ad non peccandum. Quæ ingenua Adversarii confessio, non leve stabilimentum præbet nostræ sententiæ: nam ut inquit Suarez prolog. 6. de gratia cap. 6. Quidquid in materia de gratia Augustinus ut certum affirmat, & ad dogmata fidei pertinens: à quolibet sapiente & erudito Theologo tenendum ac defendendum est, nisi si certò non constet esse ab Ecclesia definitum. Sed, ut supra vidimus, Augustinus hæc propositionem: *Gratia Dei non omnibus hominibus datur, ut omnino certam affirmat, imò & inter præcipua fidei dogmata illam reponit: Ergo illa à quolibet sapiente & erudito Theologo tenenda est.**

§. III.

Eadem veritas exemplo parvulorum demonstratur.

EAndem veritatem sæpe demonstrat Augustinus contra Pelagianos & Semipelagianos, exemplo invincibilis parvulorum, quos ipsa sua taciturnitate omnem illorum loquelam confundere, omnesque argumentationis humana vires infringere, sæpe testatur. Sic ergo potest hoc argumentum proponi. Baptismus in nova lege est unicum medium seu remedium ad salutem parvulorum sufficiens, ut docent Theologi cum S. Thoma 3. p. quæst. 68. Sed baptismus non datur omnibus parvulis, ut patet in illis qui nascuntur apud infideles, vel qui in utero matris moriuntur: Ergo non dantur omnibus reprobis auxilia ad salutem sufficientia.

Dices: Defectum & carentiam baptismi in illis parvulis, non oriri ex divina providentia sic disposita, sed ex culpa vel negligentia parentum aut ministrorum Ecclesiæ, qui hujus remedii applicationem negligunt, aut ex causis naturalibus, quæ mortem illorum parvulorum causant, vel accelerant.

D Sed utrumque diserte rejicit Augustinus de dono persever. cap. 12. his verbis: *Nonquid res humanas in parvulis non divina providentia, sed fortuitè agi casibus opinabimur, cum rationales vel damnanda vel liberanda sint anima, quando quidem nec passer cadit in terram sine voluntate patris nesci quò in caelis est? Aut parentum negligentia sic tribuendum est, quòd parvuli sine baptismò moriuntur, ut nihil agant superna judicium, tanquam ipsi qui hoc modo male moriuntur, parentes sibi negligentes, voluntate propria de quibus nascerentur elegerint? Quid dicam quòd parvulus aliquando antequam illi per ministrum baptizantis succurri possit, expirat? Plerumque etiam festinantibus parentibus, & paratis ministris, ut baptismus parvulo datur, Deo tamen NOLENTE non datur, qui eum paululum in baptismo tenuit ut daretur. Et de natura & gratia cap. 8. loquens de eodem parvulo sine baptismò decedente ait: *Ego autem dico parvulum natum in eo loco ubi ei non potuit per Christi baptismum subveniri morte præventum, idcirco talem fuisse, id est sine sacro regenerationis exisse, quia aliud esse NON POTUIT. . . .* Rectè ergo ea damnatione quæ per universam massam currit, non admittitur in regnum colorum, quamvis Christianus non solum non fuerit, sed NEC ESSE POTUERIT.*

Ex quibus verbis hoc argumentum conficitur.

Auxilium